

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 19. januar 2014

Kirkedag: 2.s.e.H3K/B

Tekst: Joh 4,5-26

Salmer:

SK: 441 * 277 * 596 * 582,2 * 670

LL: 15 * 447 * 448 * 277 * 596 * 582,2 * 670

Når han åbenbares, skal vi se ham, som han er.

Hele den lange samtale mellem Jesus og kvinden ved brønden udspringer ene og alene af det, at hun ikke bare kan gøre som der bliver sagt. Hvorfor kan hun ikke bare forholde sig til sagen og nix weiter?

Jesus spørger til at få noget at drikke – eller rettere, han siger, hun skal give ham noget at drikke. Det var omgangstonen – helt dagligdags, så det behøver vi ikke at sidde og få kønsrollefrustrationer og ligestillingsforargelser galt i halsen af. Og hvorfor kan hun ikke bare enten give ham det eller lade være?

Det sidste ville ikke være pænt; men hun er i forvejen ikke en kvinde af det pæne selskab. Det kan vi bl.a. se deraf, at hun henter vand i middagsheden, på et tidspunkt, hvor alle andre kvinder for længst har hentet vand. Hun er uden for det selskab. Morgenmødet ved brønden var jo byens ”Go’ morgen Danmark”. Her blev alle opdateret på det sidste nye og ind i mellem ligegyldige fra de enkeltes hjemmefronter (nu havde manden igen bare smidt de beskidte strømper, nu var ungerne igen umulige, og nu var naboens pige igen kommet sent hjem osv.) Her blev sladderhistorierne fortalt videre. Det er der ikke noget diskriminerende i. Sådan er det, når mennesker mødes.

Enten taler vi om vejret eller også taler vi om de andre. Kvinden her var en af de andre, man enten talte meget og nedværdigende om, eller man talte slet ikke om hende, hvilket jo i og for sig også sagde mere om hende end mange fortællinger. Så fordi hun skulle opføre sig dårligt og ikke give Jesus vand —altså en ”fejl” fra eller til, når man nu er en udstødt, det kan være lige meget.

Men nej – kvinden kan ikke bare gøre, som der bliver sagt. Heller ikke den gang. Og faktisk er historien dobbelt så lang, som det vi har læst sammen. Disciplene kommer tilbage, kvinden går ind til byen, og en masse folk fra byen går ud til Jesus, og han taler med dem alle sammen: disciplene og byens folk. Så forløbet ved brønden tager faktisk ret lang tid dér i middagsheden. Og da det hele er overstået, har Jesus stadig ikke fået noget vand.

Hvad var det lige, der skete her – tænker Jesus måske. Jeg ville bare have noget at drikke.

Det får kvinden til at stille spørgsmål om forholdet mellem en jødisk mand og en samaritansk kvinde. Så fra at være tørstig går situationen for Jesus lige pludselig til et spørgsmål om integration og indvandrepolitik og forholdet mellem kønsroller og samfundslag. Puha, det var noget af et spring.

Men Jesus løfter selv niveauet endnu højere. Nu kommer Gud med ind i billedet. Hvordan kommer man lige fra en tår vand til Gud? Men, hvis kvinden vidste, hvem hun stod overfor, så ville hun have bedt ham om vand, om levende vand.

Men det gør kvinden ikke. For hun kender ikke Jesus, og så er hun faktisk ikke så dum, som han måske tror. Så hun holder de kolde facts op for ham: Skal vi ikke lige have på det rene, at vi

her har en dyb brønd; jeg har en krukke, du har ingen spand – hvem er det lige, der har vandmagten her, hva' mester?

Tilsyneladende taler de to om det samme – om vand – og alligevel om hvert sit. Hun taler om vandet i brønden, Jesus taler om vand, der for altid stiller tørsten. Og det kan kvinden se noget praktisk i. Tænk aldrig mere at tørste, og aldrig mere hente vand. Her udsprang ideen til senere tiders selvfølgelighed: indlagt vand.

Derefter udvikler samtalen sig personligt, og Jesus taler om hendes liv, hvilket han ellers ikke burde vide noget om – de har jo lige mødt hinanden. Og der tales om forholdet mellem jøder og samaritanere, om forholdet til Gud, og om hvor og hvordan Gud skal tilbedes.

Jesus bliver læreren, der åbenbarer nogle for hende helt nye perspektiver af livet. Og alt dette leder frem til, at hun erfarer, hvad Johannes siger i dagens epistel: ”når han åbenbares, skal vi se ham, som han er. Dermed peger Johannes egentlig frem på Jesu genkomst, og kvinden ved også, at sådanne ting, som Jesus taler om, skal komme tydeligt frem, når Messias – Guds Salvede – kommer. Men for kvinden – om end hun måske oplever det lidt dunkelt og ikke helt forstår perspektiverne - så bliver det alligevel en åbenbaring og hun ser ham, som han er: Kristus. Hun ser Guds Salvede i Jesus.

I Jesus ser hun sig accepteret og respekteret, selv om hun ikke har så meget at rose sig af. Hun ser, hun bliver taget alvorligt. Hun ser sandhed og kærlighed og retfærdighed. Hun ser en mand, der ikke blot vil underkue eller udnytte eller nedgøre hende, men give hende del i livets kildevæld. Ophøjer hende i hendes fornedrelse til et værdigt menneske, som Gud ser og vil.

Det kræver jo ikke den store eksamen for at forstå, at Jesus ikke taler om vand, som stiller legemets tørst for altid. Jesus taler om troens tørst, sjælens tørst, den åndelige tørst. Jesus taler om den tørst, vi mennesker har efter lykke og fred i livet. Den tørst vi har efter at have andet at leve for og på end blot at stille legemets tørst.

Hvis det hver dag blot handler om at stå op og stille tørst og sult og så gå i seng igen, så er det godt nok trist. Livet er mere. Livet er også Gud.

Måske har kvinden opgivet Gud. Måske synes hun, at hendes liv ikke er Gud værd. Måske synes hun, at Gud har forladt hende. Måske er hendes tro og tørst på Gud forsvundet i noget så banalt som hvor og hvordan Gud skal tilbedes, og da hun ikke har den mulighed, må hun jo bare se til.

Der er virkelig mange mennesker, der støder sig på dette, hvor og hvordan være en troende. Der er virkelig mange mennesker, der støder andre fra sig og fra troen og fra Gud grundet principper om hvor og hvordan være en troende. Der er virkelig meget på spil i livet mellem mennesker og mellem mennesker og Gud, som bare handler om hvor og hvordan tro på Gud. Vi er fantastisk gode til at gøre den slags spørgsmål til hovedsagen. Ja, nogle gange til frelsesspørgsmål. 'Kan jeg overhovedet gøre mig forhåbninger om Guds nåde og kærlighed, hvis ikke jeg ved om det rigtige hvor og hvordan være troende', tænker nogle. Men i det lys er der kun en ganske lille del, der virkelig har afgørende betydning. Den sættes der fokus på ved mødet ved brønden.

Dét, der har afgørende betydning – dén, der har afgørende betydning er Jesus. Stiller vi vor tørst ved ham, skal han i os blive til en kilde med vand til evigt liv. Det, Jesus vil give os,

nærer os ikke blot i nuet, men i evigheden. Det, Jesus vil give os, løfter vort blik fra livets nu og dets stillen af sult og tørst, til et langt større perspektiv og livets langt større værdier.

Så måske, som Jesus selv, får vi aldrig nogen sinde vores tår vand. Men vi får noget, der rækker langt længere, også selv om vi dør af tørst. Men det er langt værre at dø sjælens, åndens og livets tørst end at dø øjeblikkets og legemets tørst. Jesus er dén afgørende.

Hvis kinden bare havde gjort, hvad der blev sagt, så havde hun aldrig set Jesus, som han er. Havde hun gjort, som der blev sagt, så havde vi heller ikke set Jesus åbenbaret som Guds Salvede. Nu har vi set Jesus, som han er, og derfor behøver vi ikke rende rundt til alle mulige livsfilosofier eller -ismer for at finde livets mening eller kilden til livets mening. Der findes masser af eventyr, der handler om ungdommens kilde. Der findes masser af sundhedsguruer og reklamer, der lover os evig ungdom og ungdommelighed, blot vi gør og bruger dette eller hint. Men der er kun én kilde til at stille livets tørst med, og kun en kilde med vand til evigt liv, og det er ham, Jesus, som vi i dag ved brønden ser, som han er.

Derfor, hvis vi beder som kvinden: ”Herre, giv mig det vand, så jeg ikke skal tørste og hente vand.” Da vil han svare os: ”Det er mig, den der taler til dig.”

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen